

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 106.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY MORNING, MAY 6th, 1930.

LETO XXXII.—VOL.XXXII.

Rockefeller hvali mater Jones

Washington, 5. maja. Mother Jones, ki je praznovala te dni svoj 100. rojst. dan, se je danes spropriajznila z Mr. Rockefellerm, proti katerega interesom se je borila vse svoje življenje. Rockefeller je poslal stari borilki za interesne delavcev, ob prikliki njenega rojstnega dneva brzojavko, katero je "Mother Jones" sprejela z "mešanimi čuti." Brala je in brala, in svetim očem ni mogla verjeti, da se jo spominja njen stari nasprotnik.

Več kot 25 let se je Mother Jones borila proti interesom Rockefellera, katerega je vedno označevala kot nasprotnika organiziranih delavcev. A kljub temu, da je mati Jones izjavila, da "odpušča" Rockefelljeru njegove zmote in pritisak na organizirano delavstvo, pa je rekla, da "pozabiti" ne more nikdar. "Njeni" delavci so dosti trpeli radi metod, katere je uporabljala Rockefelller v svojih podjetjih, toda končno, je rekla mati Jones, imamo vse svoje napake, in tudi ona ni bila brez napak.

Rockefeller je poslal materi Jones sledenčo brzojavko: "Prosim vas, da sprejmete moje odkritke čestitke k vašemu 100. rojstnemu dnevu. Vaša lojalnost

za vaše ideje in vaš življenski poklic, vse to je pripomoglo, da so vas ljudje vzljubili. Želim vam še dolgo življenje in čvrstega zdravja." — John D. Rockefeller." In Mother Jones je odgovorila:

"Vaše dobre želje in čestitke ob priliku mojega 100. rojstnega dneva so mi prav prijetno došle, in seveda sem bila začudena. Zavedam se, nekoliko odgovornosti imate vi sami na svojih rameh, in veseli me, ker ste se me spomnili s tako krščansko odkritostjo." — Mother Jones."

"Mati" Jones je včeraj pripovedovala, kako jo je Rockefeller povabil na svoj dom pred več leti, toda je odklonila povabilo, rekoč, da če bi šla in sprejela povabilo, bi delavci to tolmačili, da je izdala njih interese. Mati Jones je začela boj proti interesom Rockefellera v letu 1914, ko je nastal štrajk v Ludlow, Col., v premogovnikih, last Rockefelljeve družbe. Tedaj je bilo ustreljenih 33 oseb. Mother Jones se je tedaj pognala za delavce in mnogo pripomogla, da je nastal sporazum. Čestitljivi stariki je danes poslala skrbovna Amerika svoje čestitke.

Skrajno važna razsodba glede prohibicije po najvišji sodniji

Washington, 5. maja. Najvišja sodnija Zedinjenih držav je danes enoglasno izrekla kako važno razsodbo glede prohibicije. Izjavila je, da imajo sodnije pravico zapleniti vse posode, steklenice, zamaške, hmelj, slad in sploh vsako stvar, o kateri je sodnija prepričana, da bi se lahko rabilo za izdelovanje, posevanje ali prodajo opojne pijske. Zadnja leta so se enake trgovine močno razširile po deželi, toda vlada jih ni preganjala, ker sodnije se z enakimi slučaji niso hoteli pečati, pač pa so navadno oprostile otožence. Na javnem trgu se prodajajo vse potrebne stvari za izdelovanje pive. Treba je slediti le navodilom, pa si vsakdo skuha pivo. Sedaj pa, ko je najvišja sodnija izdala svojo razsodbo, se pripravlja vlada, da naredi pogon na enake trgovine. Generalni zvezni pravnik Mitchell se je izjavil, da bo najprvo razsodbo dobro preštudiral, potem bo izdal tozadevne odredbe.

Sijajen banket

Nad 300 udeležencev se je nahajalo v nedeljo večer v Hrvatskem Narodnem Domu, ko je društvo sv. Nikole proslavilo vojo 35 letnico. Mnogo odličnih gostov je govorilo in banket se je zavrsil v najlepšem redu.

Slovenka okradena

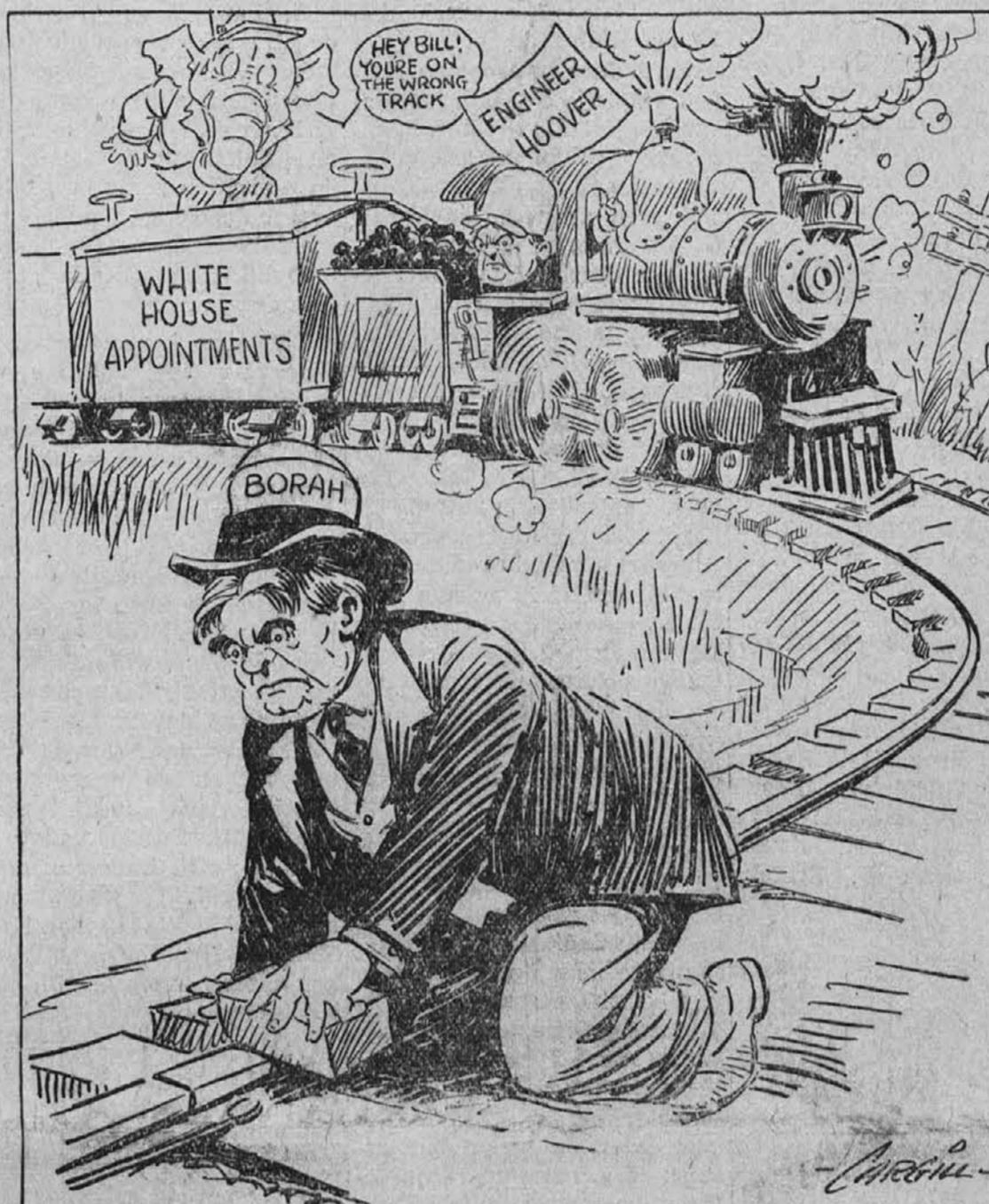
Mrs. Jenc, 5357 St. Clair Ave., je bila v nedeljo okradena, in sicer zvečer med 7. in 8. uro. Vsa oblike ji je bila vzeta. Upamo, da se nepoštenjake v kratkem drime.

Mr. Prince bolan

Bolezen je položila na postelj Mr. John Prince st., ki je blagajnik Euclid Foundry Co. Iskreno mu želimo skorajšnjega okrevanja.

○ Zdravje Newton D. Baker ju se je precej zboljšalo.

Med senatom in predsednikom niso ravno prijateljske razmere

Na Wall Street so cene delnicam ponovno začele padati

New York, 5. maja. Preteklo soboto so ponovno začele padati cene delnicam na borzi, in to takoj potem, ko je predsednik Hoover naznani v svojem radio govoru pretekli teden, da je nastal mir v trgovskih krogih. Cene delnicam so strahovito hitro padale, in lastniki delnic so zopet najmanj \$2,000,000,000 zgubili. To pomeni, da ljudje, ki lastujejo delnice, nimajo denarja, in skušajo delnice prodati za vsak 100 percentov, namreč, ko je doslej veljala ena ura \$75, jo bodo v bodoče računalni \$150. Postaja je upeljala mnoge izboljšave, ki so stale mnogo denarja. To je dejstvo, da bi radi imeli nekaj več trgovcev v klubu, nas je napotilo, da tem potom vabimo vse one, ki se interesirajo za slovenski radio program, da pridejo na javni sestanek v petek, 9. maja, v Slovenskem Narodnem Domu. Vabljeni so trgovci tako iz Cleveland, kot iz Collinwooda in Newburga, Nottinghama in drugod. Na tem sestanku se bodo dala natančna navodila, pod kakimi pogoji je mogoče nadaljevati slovenski radio program, za katerega se je stotisoča našega naroda tako silno zanimalo. Pomnite: v petek, 9. maja, je sestanek v S. N. Domu, in je povabljen vsak trgovec brez ozira, da pride. Treba je hitro nastopiti in podpisati pogodbo, ker sicer ponovno zvišajo cene na postaji.

80 čevljev dolga bara
Zvezni prohibicijski agenti so udrli preteklo soboto v prostore Scimitar kluba na 3618 Euclid Ave., kjer so aretrirali dva moška in zaplenili nekoliko pijske. V prostorih se je nahajalo kakih 50 pijscev, katere pa zvezni agenti niso nadlegovali. Bara, za katere se je popivalo, je bila 80 čevljev dolga.

Prvorojenka

Pri družini Mr. in Mrs. Jos. Stampfel na 6307 Bonna Ave., se je te dni oglašila teta štorklja in pustila v spomin zalo hčerko — prvorojenko. Iskrene čestitke!

Zamorec Fleming

Državni pravnik Ray T. Miller je nastopil danes na okrajni sodniji in zahteval, da slednja pošlje bivšega zamorskega councilmana Fleminga v ječo. Fleming je zgubil vse prizive na višjih sodnjah, toda še sedaj ni v zaporu. Fleming je bil obtožen, da se je kot uradna oseba dal podkupiti.

○ Včeraj je bila v Clevelandu odprta opera sezona.

Sijajno uspel koncert v Girardu

Menda jih ni večjih prijateljev slovenske pesmice kot so naši ljudje v prijazni naselbini v Girard, Ohio, in po sosednih naselbinah. Naši pevci umetniki, ki so prihajali na pevsko turnejo iz stare domovine, so bili tam vedno sijajno sprejeti. Naselbina ima v svoji sredi rojake, katerim se mora človek čuditi za njih požrtvovalnost, delo na kulturnem polju in za njih pravo slovansko gostoljubnost. Mr. Anžiček, priprav slovenski mož, toda koliko karakterja ima v sebi. Dolčič, neumorni delavec na slovenskem kulturnem polju, koliko on naredi za naselbino, Mr. Jesenko, gentleman slovenski v Ameriki in drugi, katerih bom pozneje omenili.

V Girardu so imeli svoje nastope g. Šubelj, g. Banovec in gospa Lovšetova. Vselej je bila dvorana polna naših iskrenih ljudi. Preteklo soboto sta pa nastopili Josephine Lausche in Mary Udovich, pod vodstvom dr. Wm. J. Lausche, v spremstvu Hojer orkestra. In doživeli so vsi skupaj krasen triumf. Dvorana je bila nabito polna, ljudje so bili razpoloženi in najfinejše volje, in pevki: Josephine Lausche in Mary Udovich sta peli in peli. Aplavz za aplavzom je sledil, ljudje so vstajali s sedežev, ploskali, jokali, prosili za ponoven v zavdušeno ostala v spominu.

Občinstvo je navdušeno plosko. Bil je iskren lep prizor. "V imenu naše lepe slovenske naselbine vam podarjamо vence v cvetlic," sta deklamirali obe devojčici. "Ljubimo slovensko pesem in ljubimo vas," tako sta nadaljevali. Bil je krasen priporoček.

Kako se je pelo, to vedo oni, ki so bili navzoči. Skoro vsaka pesem se je morala dvakrat ponavljati, in pevki sta imeli na programu 17 točk. Dr. William J. Lausche je sijajno spremljal pevki, in človek ne ve, ali bi se čudil njegovemu igranju ali petju umetnosti. In spremljevanje Hojer orkestra je bilo tako lepo, tako točno in navdušeno, da so ljudje kar strmeli. Človeka v resnici veseli, ko ameriški Slovenci priznajo naše slovenske, tu rojene talente!

Mr. Louis Knaus, naš vrtnar v Girardu, je oder v Slovenskem Domu tako lepo okrasil s cvetlicami! Mr. Charles Lausche je s svojo violino pripomogel k uspehu. Ljudem je zlasti ugajala solista, ki jo je pela Miss Mary Udovich. "Sreu" se je glasilo sreču, pesem je ustvarjena za Miss Udovich. In potem prekrasna Zermanova "Zakaj?", v kateri je nastopila kot solistinja Josephine Lausche. In mladina? Ko sta pevki zapeli "Oo-la-la," prijezno angleško pesmico iz vojnih časov, tedaj je kar grmelo po dvoranu. Šest šopkov je bilo podarjenih pevkam.

Rojak Mr. Bogataj je sam prodal 92 vstopnic za koncert. Iskrena mu hvala. In Mr. Anžiček? Pogostil je tropo Clevelandčanov z izborno večerjo, za kar je treba dati še posebno pohvalo njegovemu ljubezni soprigi Katie. In direktorij Slovenskega Doma se je tako lepo potrudil, da se je vrnila vse prireditve točno, v redu. Občinstvo v Girardu in okolici pa: iskrena hvala! Obnašali ste se sijajno, dokazali ste svojo kulturo in zavednost. In vsi vemo, da je bil lep večer! Cleveland je ponosen na Girard.

Da, ljubezen je huda

8. februar, letos, je šla 19 letna Julian Baker, 2034 Marlowe Ave., iz svojega doma, da poseti svojega glasbenega učitelja. Vrnila se ni. Starši so začeli pozivavati in iskatki, toda vse zmanjšali. Zraven Bakerjev stanuje družina Whitacker, ki ima sin Roberto, 15 let starega. Tu je ta 15 letni fantički isti dan zginil kot 19 letna Julian. Govorno je, da sta oba skupaj pogibali s svojimi instrumenti, ne bomo opisivali. Ljudje so dobili polni užitek koncerta, kar so tudi na vsak način pokazali z aplavzom. Pevki sta bili utrujeni, ta nastopili sta ponovno in ponovno na zahtevo občinstva.

Kako sta Josephine Lausche in Mary Udovich prepevali, kako lepo je dr. Wm. J. Lausche spremljal pevki na glasovirju, kako izvrstno so Hojerjevi pomagali s svojimi instrumenti, ne bomo opisivali. Ljudje so dobili polni užitek koncerta, kar so tudi na vsak način pokazali z aplavzom. Pevki sta bili utrujeni, ta nastopili sta ponovno in ponovno na zahtevo občinstva.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NAROCNINA:

Za Ameriko, celo leto \$6.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko, pol leta \$3.25 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po raznačilih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00

Za Evropo in Kanado je ista cena kot za Cleveland po pošti.

Posamezna številka 3 centi.

Vsa pisma, dopisne in domarne pošiljatve naslovite: Ameriška Domovina,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRO, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83

No. 106. Tue. May 6th, 1930.

Današnja Italija.

Iz Italije je od časa, odkar so fašisti prišli na režim, pogubilo tisoče in tisoče inteligentnih Italijanov, ki so danes raztreseni vsepozd, a največ se jih je zbralo v Parizu in Londonu, deloma tudi v Ameriki, kjer čakajo, kdaj pride usoda po svoje, kdaj propade neusmiljen, diktatorstvo Mussolinija, in kdaj se vrne politična svoboda laškemu narodu.

V vseh mestih, kjer se nahajajo laški emigranti, izdajajo svoje brošure v laškem, francoskem in angleškem jeziku, v katerih agitirajo proti sedanju režimu Mussolinija in razpošljajo časopise po širnem svetu. Tako povzemamo iz brošure "Italy To-day," ki izhaja v Londonu, nekaj zanimivih podatkov o današnjem položaju v Italiji.

Mussolini je pregnal svoje politične nasprotnike, kolikor jih je mogel dobiti v roko na Liparske otroke, kjer vlada z brezobzirno krutostjo fašistovska milicia, ki ima popolnoma prosto roko v vseh zadevah. Tu so pregnanci izpostavljeni silovitim surovostim, pretepanju, streljanju in skoro vsem načinom srednjeveškega mučenja.

Svet ne zve ničesar, kaj se godi v tem peku. Le sem patja, po silnih težavah in vedno v smrtni nevarnosti, se enemu ali drugemu posreči prinesi kako novico iz tega pekla. Opis grozovitosti, ki vladajo na Liparskih otokih, je včasih neverjeten, a vselej resničen.

V vsaki civilizirani deželi, tudi če ima še tako reakcijo naravnega vlado, ako je časopisu ostal vsaj drobec svobode ali da je ostal vsaj košček parlamentarnega življenja, bi zadostovala samo desetina grozovitosti, ki danes prevladuje v Italiji, da bi se narod z gnujsom zoperstavil vladu in jo takoj ovrgel ter pokril z večno sramoto v zgodovini.

Toda Italijani niti ne vedo, kaj dela njih vrla, ničesar ne pride v javnost, vsepozd prevladuje najstrožja cenzura. Kar je navedenega v tem članku ni znano niti 999 izmed 1000 Italijanov. In pod nobeno drugo vlast na svetu, razven pod fašistovsko vlast v Italiji, bi kaj enakega sploh mogoče ne bilo, niti deseti del tega ne bi bil mogoč kot kar početja danes fašistovska vlast v Italiji. Vsepozd drugod bi moralno mišljenje naroda preprečilo enake brutalnosti.

Laške sodnije delujejo tajno. Časopis je izključeno. Vlada posluje tajno, poročevalci nimajo pristopa, in vlada lahko absolutno dela, počenja, karkoli hoče, ker nima nikogar, ki bi jo nadziral.

Radiča se je v Franciji in Angliji začela že precejšnja kampanja, da se pregovori tujezemski turiste, naj se ogibljejo Italije, kjer so izpostavljenim neznotnim šikanam od strani žandarmerije, policije in drugih uradov. Fašist vidi v vsakom svojega nasprotnika, vohuna. Primejo ga in popustajo z njim slabše kot barbari.

Anglež Gisbert Certes pripoveduje: Vračal sem se dnev 26. marca, ko me je v Largo Tritoni ustavil neki detektiv. Vprašal me je za listine. Pokazal sem najprvo svojo identifikacijsko karto, potem karto udrženja umetnikov ter priporočilno pismo direktorja finih umetnosti. Kljub temu me je pa detektiv peljal na policijsko postajo, kjer so me držali do druge ure popoldne drugega dne. Na policiji so me natančno preiskali, sezuti sem moral čevlje in odpeti ovratnico. Prošnja, da pokličem svojo družino, mi je bila odvrnjena z glasnim smehom. Končno so me dali v neko celico, kjer se je nahajalo nekaj umazanih pijancev....

In če se agitacijo posreči, da odvrene kolikor mogoče turistov proč od Italije, tedaj bo Italija občutno prizadeta. Turisti puščajo vsako leto milijone dolarjev v Italiji, in slednja brez teh dolarjev skoraj živi ne more. Menda bo to kaj pomagalo, da se Italija nauči potem lepih, bolj človeških manir.

D O P I S I

Cleveland, O.—Kakor sem jakinje v imenu blage stvari zadnjic omenila, bo naš Community Welfare klub priredil dobrodeleni ples v soboto, dne 10. maja, v spodnjem dvorani Slovenskega Narodnega Doma na St. Clair Ave.

Naj povem cenjenim citatev, da je tega lista, da se odbor marljivo pripravlja za ta večer. Predsednica Mrs. Frank Mervar in podpredsednica Mrs. Mary Makovec so z vsem nujnim štabom na delu že vec tednov, da bo za cenj. goste izborni preskrbljeno in tako urejeno, da bo vsak, ki se bo te veselice udeležil zadovoljen; ne samo zato, ker bo s svojo navzočnostjo pripomogel dobrvi stvari, ampak tudi zato, ker se bo ta večer v resnicu lahko fino zabaval. Vstopnina 50¢ za odrasle, otroci prosti.

Torej vas cenj. rojaki in ro-

agilne predsednice Mrs. Frank Mervar in klubu na ta način pripomogli do večjega finančnega uspeha. Vsem skupaj lepa hvala!

Imena istih so kakor sledi, dobrotniki (patrons): Mr. in Mrs. Marcus Bratelj, Mr. in Mrs. Adam J. Damm, Mr. Frank Drassler, Mr. in Mrs. Paul Gusdanovic, Mr. in Mrs. Peter Gregurich, Mr. Math Grdina, Mr. in Mrs. Anton Grdina st., Mr. in Mrs. Vatro Grill, Mr. in Mrs. John M. Hocevar, Dr. in Mrs. F. J. Kern, Mr. in Mrs. Primož Kogoj, Mr. Leo Kuslan, Dr. William Lausche, Mr. in Mrs. Frank Lausche, Mr. in Mrs. John L. Mihelich, Mr. Frank Oglar, Mr. Jos. Ogrin ml., Rev. B. J. Ponikvar, Dr. in Mrs. L. J. Perme, Mr. in Mrs. Rudolf Perdan, Mr. in Mrs. John J. Prince, Mr. in Mrs. Joseph Plevnik, Dr. in Mrs. Anthony J. Perko, Mr. in Mrs. Janko Rogelj, Dr. in Mrs. Anthony Skur, Mr. in Mrs. Francis Surtz, Dr. in Mrs. James Selskar, Mr. in Mrs. Paul Schneller st., Dr. W. F. Urankar, Mr. W. A. Vidmar, Mr. in Mrs. Josip Zorman, Mr. in Mrs. Ivan Zorman.

Trgovci, obrtniki in podjetniki: Double Eagle Bottling Co., Joseph Demshar & Son, Elyria Auto Repair Co., John Gornik, Joseph Glavan, August Haffner, Mrs. Frances Krasovic, Mrs. Mary Kushlan, Kremzar Furniture Co., Benno B. Leustig, John Bradač, Real Hardware Store, Matt Satkovic, Frank Suhadolnik, Standard Hardware & Supply Co., "Ameriška Domovina," Frank Mervar, August F. Svetek, Frank Vesel, Frank Zakrajsek, J. Zele in Sinovi, Norwood Bowling Alley, John Zulich, Anton Novak, Slapnik Bros., Mihaljevic Bros., Julia's Flower Shoppe, Anton Anžlovar, John L. Mihelich Co., Lucic Realty Co., Joseph Modic, Frank Černe, Cleveřland Poultrey Co., Frank Butala, A. Aurbach, New York Dry Cleaning Co., Louis J. Prince, Pintar Bros., Posch in Makovec, Perencevich Confectionery, Louis Prijatel, Rogelj in Laušin.

Vas, cenj. rojaki in rojakinje, pa ponovno prosimo, pridite vsi ta večer. Pokažite, da so clevelandski Slovenenci radi zavedni ter dobrosrčni osobito kadar je treba pomagati revnim rojakom naše naselbine. Torej kličemo vsem skupaj: Nasvidenje v soboto, dne 10. maja v Slovenskem Narodnem Domu!

Za publikacijski odbor:

Antoniette Zupan.

Cleveland-Collinwood, O.—

Ravnokar sem prečital vaš uredniški članek v številki 103 A. D. In reči moram, da znate pisati res dobro zamišljene članke, katerih namen je združiti naše ljudi v veliko slovensko unijo. G. urednik, jaz zasledujem vaše pisanje in sem spoznal vaše plementne ideje. Nekateri čitatelji pravijo, da se je list Ameriška Domovina temeljito predvračal in izboljšal, nekateri pa imajo svoje predsodke in pogrevajo stare spomine, češ, da je bila A. D. strankarska in dvorenzen nož, itd. Ta očitanja so same fraze. List je sedaj dober in nas ne briga, kakšen je bil pred 20 ali 15 leti.

Če pogledamo sami sebe, se bo marsikdo začudil, kako se je izpremenil postal boljši, drugi slabši, itd. Eno pa imejmo strošek, in to je: združenje! Izobrazujmo se, ne črtimo nikogar in pomagajmo po možnosti zidati naše organizacije, narodne domove, farne cerkve, šole in dobre časopise.

List Ameriška Domovina se je prvi začel zanimati za slovenske radio programe, in reči se mora, da je narod sprejel idejo z velikim veseljem. S sozljimi očmi in hvaležnim srcem so tisoči poslušali poskočne polke, valčke in koncerne,

ter milodoneč slovensko psem. Slovenski radio program je tista vez, ki bo združila in izobrazila v mirnem narodnem duhu vse Slovence in Slovane.

Prihodnjo sezono naj se prihodnjo tudi naši bratje Hrvati, in če mogoče sploh vsi Jugoslavi. In prenašala bo lahko radio postaja iz domovine in v domovino krasne, milo doneče slovenske in jugoslovanske splošne pesmi. Vi, g. urednik, pa posredujete tam, z našo sta-

ro domovino, naj nam pomagajo, naj nam dajo okreplila v tujino, v našo domovino ameriško.

Rojaki! Naša sveta dolžnost pa je, da podpiramo vsakega, kateri količaj žrtvuje, da se to doseže. Slovenski listi širok Amerike pa: mesto da se krepite ali pisano gledate med seboj, priskočite rajši na pomoč, da se te plemenite načrte izvede. T. Y. naročnik.

BANOVČEV KONCERT V CHICAGI

Chicago.—Koncert g. S. Banovca, ki se vrši v nedeljo, dne 18. maja, ob 3. popoldne v velikem avditoriju Orchestra Hall pod avspicijo čikaških jugoslovanskih pevskih društev, bo takoreč velika manifestacija slovenske oz. jugoslovanske pesmi pred ameriško javnostjo.

G. Banovc, prvi tenor ljubljanske opere, si je stekel tekmo v svojem koncertu v operi in na koncertih kot solist že število priznanj, ki bi delala čast najboljšim svetovnim pevcom.

Prvič je g. Banovc pel v operi leta 1924. Od takrat naprej neutrudoma nastopa in bogati slovensko pesem. V Ameriko je prišel pred dobrimi osmimi meseci in prije koncerte v raznih večjih slovenskih naselbinah.

G. Banovc je mnogo pokazal našemu delavcu, ki se v ameriških mestih in kempih bori za svoj kruh, da vsebuje slovenska pesem nekaj posebno bogatega, milega in očarjujoče prikuljivega. S svojim liričnim tenorjem g. Banovc budi med našim trpinom zanimanje za slovensko pesem: in naša mladina, naš narod, se divi vrlinam, ki so utelesene v slovenski pesmi, podani iz gola našega liričnega tenorista g. Svetozara Banovca.

Kritike izpod peresa najboljih ameriških kritikov v angleškem časopisu so izredno lastave. V g. Banovcu vidijo posreben dar v mehkom izražanju svojstvene vrednote, ki je do dodeljena slovenski pesmi v besedi in melodiji. Slišali so ga interpretirati slovenske narodne popevke, ki so tako nekaj ljubkega, da se tudi nepoznavalcu jezikha na mah zasade v srce; slišali so ga ko je podal težke operne arije, s katerimi se je med poznavatelji petja se posebno prikupil, kajti njegov glas sega v odmerjeno visocino in pada polagonu nižje kot prijetno padajoči slap, ki človeka

Vstopnina v predprodaji je samo \$1 za parter (main floor).

Na parterju je okrog tisoč sedežev, katere prav lahko zasežejo naši rojaki in pokažejo ameriškemu občinstvu, da znajo čisliti svojega pevca-umetnika. Prednost na parterju je dana Slovencem in Jugoslovom sploh.

Vstopnina pri vratih bodo precej dražje, zato je priporočljivo, da si jih nabavite predvsem, da se tudi nepoznavalcu jezikha na mah zasade v srce; slišali so ga ko je podal težke operne arije, s katerimi se je med poznavatelji petja se posebno prikupil, kajti njegov glas sega v odmerjeno visocino in pada polagonu nižje kot prijetno padajoči slap, ki človeka

vstopnina v predprodaji.

Publikacijski odsek.

Vesti iz domovine

Ogromna skala. V torej 15. aprila ob pol 9 zvečer se je podala v znenem komornolu Podpeč pri Preserju, ki je last Stavbne družbe v Ljubljani, ogromna, nad 40 m visoka, 10 m debela in 60 m široka stena. Še ne oknih so žvenketale kot obhudem potres. Nekateri so v zbegosti zbežali iz hiš na prostem, da potres. Ko so pa izvedeli, kaj je, so se pomirjeni vračali v svoje domove.

Isti dan zjutraj je namreč delovoda kamnoloma g. Jože Svetec začal dve mini znamenom, da podre steno. Učinek smodnik se je takoj pokazal. Popoldan je namreč prišel k piscu teh vrst, naj si grem ogledat, kako se stena počasi nagiblje. Kar grozne je bilo, a me je potolažil, češ: "Nekaj ur bo še stala." In je res! Je pač strokovnjak, saj je zaposlen v kamnolому od leta 1891, a kot delovodja od leta 1907 neprestano pri Stavbni Ljubljani z vozovi in po Ljubljani s čolni.

Stena, ki se je podrla, bo krila konj, da si bo z vožnjo gospodarsko opomogel, pa je komaj začel in že moral tako žalostno končati.

Umrl je v Ljubljani g. Adolf Fritz, dimnikarski mojster in posestnik.

V Črnčju je umrl g. Josip Doltar, bivši dolgoletni župan, bivši cestni načelnik, občinski svetovalec in odbornik.

Na Recici pri Bledu je umrl v starosti 74 let g. Josip Olivotti.

Strela ubila orača. V vasi Polou pri Banjaluki sta te dni oralna kmetska fanta brata Rade in Mladen Kostadinović. Med njunim delom je nastala nevihta in strela je udarila v oba orača in oba konja. Na pomoč so prihitej ljudje. Posrečilo se jim je oživeti Mladen, medtem ko je bil Rade mrtev, prav tako pa tudi oba konja.

Težka nesreča. Dne 13. aprila je našel sin posestnika Anton Piltaver, iz Krške vasi pri Cer-

Če verjamete, al' pa ne...

Bil je mož in ta mož je imel ženo, ki je vedno hotela imeti poslednjo besedo. (Takih mož in takih žen nas je še vedno

kljah, ko je šel iz šole domov, na prodru pri Krški vasi dinamitnaboj. Ne vedoč, kaj je, ga je prinesel domov, ter dal 14 letnemu bratu Martinu. Ta je drugan zjutraj doma v sobi preizkušal s šivanko, kaj je v naboju, ki

priljubljen. T. Y. naročnik.

Ljubljanski 12. jogrov. Veliki četrtek spomin Jezusove zadnje večerje! Vsa katoliška cerkev obhaja na ta dan spomin Gospoda, ki je zadnjikrat zbral svoje apostole in z njimi jedel velikonočna Jagnje. V ljubljanski stolnici je prevzv. g. škof Jeglič daroval pontifikalno sv. mašo. Med mašo je posvetil sv. olje. Po maši pa se je vršil najzanimivejši obred — obred umivanja nog. Po zgledu Kristusovem, ki je umil pri zadnji večerji svojim učencem noge, je prevzv. g. škof dr. Jeglič umival v dvanajsterim sivilasim starčkom. Najmlajši med njimi je star 72 let in najstarejši 92 let. Ranljivo je bil videti, kako je sivilas starček prevz. g. škof Jeglič obival starčkom noge, jih brisal s prtom in končno poljubil vsakemu nogu. Cerkev je bila nabit poločna v vseh sruhih, da bi bila samo ena želja, naj Bog ohrami našega vladika še mnogo let in naj mu da moč, da obhaja še veliko let spomin zadnje večerje v družbi dvanajstih apostolov — sivilas starčkov.

Obreda umivanja nog v ljubljanski

Glasilo S.D.Z.

Slovenska Dobrodolna Zveza The Slovenian Mutual Benefit Ass'n.

UST. 18. NOV.
1910. INK. 13. MARCA
1914
V DRŽAVI OHIO V DRŽAVI OHIO

Sedež v Cleveland-u, O. 6233 St. Clair Avenue.
Telephone: Endicott, 0886.

Imenik gl. odbora za leta 1929-30-31

UPRAVNI ODBOR:
Predsednik: JOHN GORNICK, 6217 St. Clair Ave.
1. Podpred. FRANCIS KERN, 6039 St. Clair Ave.
II. Podpred. JULIA BREZOVAR, 1173 E. 60th St.
Tajnik: PRIMO KOGOJ, 6518 Edna Ave.
Blagajnik: JERNEJ KNAUS, 1052 E. 62nd St.
Zapisnikar: JAMES DEBEVEC, 6117 St. Clair Ave.

NADZORNI ODBOR:

1) JANKO N. ROGELJ, 6207 Shadie Ave.
2) LOUIS J. PIRC, 6117 St. Clair Ave.
3) IGNAC SMUK, 6220 St. Clair Ave.

POROTNI ODBOR:

1) LOUIS BALANT, 1808 E. 32nd St., Lorain, O.
2) LOUIS JERKIC, 971 E. 76th St.
3) ALBINA NOVAK, 6039 St. Clair Ave.

FINANČNI ODBOR:

1) FRANK M. JAKSIC, 6111 St. Clair Ave.
2) LEOPOLD KUSHILAN, 19511 Nottingham Rd.
3) JOSEPH LEKAN, 3556 E. 89th St.

GLAVNI ZDRAVNIK:

DR. F. J. KERN, 6233 St. Clair Ave.
AMERIŠKA DOMOVINA, 6117 St. Clair Ave.

Vse denarne zadeve in stvari, ki se tičajo Upravnega odbora, naj se pošilja na tajnik.
Vse pritožbene zadeve, ki jih je rešil društveni porotni odbor, se pošiljajo na predsednika porotnega odbora Louis Balant 1808 E. 32nd St., Lorain, O.

Imenik društvenih uradnikov (ic) S. D. Z.

LOVENSKE, ŠT. 1
Predsednik Frank Zorich, 6217 St. Clair Ave.; tajnik A. C. Skuly, 1063 Addison Rd.; blagajnik M. Kostajsek, 1124 E. 68th St.; zdravnik Dr. F. O. Oman, Dr. Perme, Dr. Selškar. Seje se vršijo vsako drugo nedeljo v mesecu ob 9. uri dopoldne v Slovenskem Narodnem Domu.

SVOBODOMISELNE SLOVENKE, ŠT. 2
Predsednica Antica Rogelj, 6207 Shade Ave.; tajnica Julia Ivancic, 1241 E. 61st St.; blagajničarka Julia Močnik, 6517 St. Clair Ave.; zdravnik Dr. F. J. Kern. Seje se vršijo drugi četrtki v mesecu v S. N. Domu, soba št. 1 (staro poslopje).

SLOVAN, ŠT. 3
Predsednik John Zalzel, 6402 Orton Ct.; tajnik Joseph Okorn, 1096 E. 68th St.; blagajničarka Frančes Debevec, 6022 Glass Ave.; zdravnik Dr. J. M. Šelškar, Dr. M. F. Oman, Dr. L. J. Perme. Seje se vršijo drugo sredo v mesecu ob 7. uri zvečer v S. N. Domu, soba št. 4 (staro poslopje).

SV. ANA, ŠT. 4
Predsednica Julija Brezovar, 1173 E. 60th St.; tajnica Mary Bradač, 1153 E. 167th St.; blagajničarka Frančes Debevec, 6022 Glass Ave.; zdravnik Dr. J. M. Šelškar, Dr. M. F. Oman, Dr. L. J. Perme. Seje se vršijo drugo sredo v mesecu ob 7. 30 zvečer v S. N. Domu (staro poslopje).

NAPREDNI SLOVENCI, ŠT. 5
Predsednik Andrej Tekauc, 1023 E. 72nd St.; tajnik George Turek, 1601 Waterloo Rd.; blagajnik Frank Weiss, 7114 Wade Park Ave.; zdravnik Dr. F. J. Kern. Seje se vršijo tretjo sredo v mesecu ob 9. uri dopoldne v Državnem Domu na Recher Ave.

SLOVENSKI DOM, ŠT. 6
Predsednik Frank Lopatich, 1866 Cherokee Ave.; tajnik Lawrence Seme, 19601 Cherokee Ave.; blagajnik Anton Skulj, 19706 Kildeer Ave.; zdravnik Dr. Anthony Skur, 767 E. 185th St. Seje se vršijo prvo nedeljo v mesecu ob 10. uri dopoldne v Državnem Domu na Recher Ave.

NOVI DOM, ŠT. 7
Predsednik John Markel, 15807 Tralfag Ave.; tajnik Marko Zivoder, 1111 E. 147th St.; blagajnik Joe Cerjak, 6223 Glass Ave.; zdravnik Dr. F. J. Kern. Seje se vršijo prvo nedeljo v mesecu ob 9. uri zvečer v S. N. Domu (staro poslopje).

KRAS, ŠT. 8
Predsednik Louis Jerkic, 971 E. 76th St.; tajnik Louis Opara, 15716 Holmes Ave.; blagajnik Anton Pučel, 15705 Holmes Ave.; zdravnik Dr. L. J. Perme in Dr. A. Skur. Seje se vršijo tretjo nedeljo v mesecu ob 9. uri dopoldne v Slovenskem Domu, Holmes Ave.

GLAS CLEVELANDSKIH DELAV-CEV, ŠT. 9
Predsednik John Levstek, 646 E. 115th St.; tajnik Joseph Ponikvar, 1030 E. 71st St.; blagajnik Leo Novak, 7610 Lockyer Ave.; zdravnik Dr. F. J. Kern. Seje se vršijo vsako prvo nedeljo ob 1. uri popoldne v S. N. Domu, soba št. 3 (staro poslopje).

MIR, ŠT. 10
Predsednik Louis Gilha, 9105 Union Ave.; tajnik Frank J. Sustar, 10014 Sladdin Ave.; blagajnik Joe Lekan, 3568 E. 61st St.; zdravnik Dr. Anton Perko. Seje se vršijo vsako drugo nedeljo v mesecu v S. N. Domu na 80. cesti.

DANICA, ŠT. 11
Predsednica Katie Kogoj, 16617 Kawaneave Ave.; tajnica Alibna Novak, 1130 E. 71st St.; blagajničarka Mary Zupancic, 1364 E. 65th St.; zdravnik Dr. F. J. Kern. Seje se vršijo vsaki drugi torek v mesecu v S. N. Domu (staro poslopje).

KRALJICA MIRU, ŠT. 24
Predsednica Theresa Lekan, 3514 E. 80th St.; tajnica Agnes Zagar, 3522 E. 80th St.; blagajničarka Pauline Klinec, 1144 E. 168th St.; zdravnik Dr. Perme. Seje se vršijo tretji ponedeljek v mesecu v S. N. Domu na 80. cesti.

DOM, ŠT. 25
Predsednik Frederick Phillips, 5073 Greenhurst Dr.; tajnik in blagajnik Andrew Rezin, 5127 Miller Ave.; zdravnik Dr. Anthony Perko. Seje se vršijo drugo nedeljo v mesecu v S. N. Domu na 80. cesti.

SOČA, ŠT. 26
Predsednik Mike Erjavec, 3247 W. 50th St.; tajnik in blagajnik Joseph Miklus, 3479 W. 63rd St.; zdravnik Dr. F. J. Kern. Seje se vršijo prvo nedeljo v mesecu na 3241 W. 50th St.

JUTRJANA ZARJA, ŠT. 46
LORAIN, O.
Predsednica Angela Kozjan, 1725 E. 34th St.; tajnica Vida Kunise, 1735 E. 33rd St.; blagajničarka Mary Tomise, 1685 E. 32nd St.; zdravnik Dr. E. J. Novotny, 208 E. 28th St. in Dr. T. A. Peebles, 2816 Pearl Ave. Seje se vršijo drugo nedeljo v mesecu v S. N. Domu na 80. cesti.

DANICA, ŠT. 47
Predsednica Katie Kogoj, 16617 Kawaneave Ave.; tajnica Alibna Novak, 1130 E. 71st St.; blagajničarka Mary Zupancic, 1364 E. 65th St.; zdravnik Dr. F. J. Kern. Seje se vršijo vsaki drugi torek v mesecu v S. N. Domu (staro poslopje).

BLEJSKO JEZERO, ŠT. 27
Predsednik Frank Pucel, 17212 Delavan Rd.; tajnik Josip F. Durn, 15607 Waterloo Rd.; blagajnik John Rožanc, 15721 Waterloo Rd.; zdravnik Dr. Siegel in Dr. Škrub. Seje se vršijo tretjo nedeljo dopoldne v S. N. Domu.

MAJNIK, ŠT. 28, BARBERTON, O.
Predsednik Josip Frank, 73 — 15th St.; tajnica Alibna Poljanec, 90 — 16th St.; blagajnik Joe Jenc, 159 — 17th St. N. W.; zdravnik Dr. Wellwood. Seje se vršijo tretjo nedeljo v mesecu v prostorju samostojnega društva Domovina na 14. cesti.

EULID, ŠT. 29
Predsednik Josip Maček, 971 E. 237th St.; tajnik Frank Gorjanc, 371 E. 237th St.; blagajnik John Pižem, 381 E. 237th St.; zdravnik Dr. Anton Škrub. Seje se vršijo trejo nedeljo v mesecu v Strumblovin prostorju na Bliss Rd.

TRIGLAV, ŠT. 30, FAIRPORT, O.
Predsednik John Zužek, 531 N. St.; tajnik Frank Južna, 417 Vine St.; blagajnik Frank Ulle, R. F. D. 2; zdravnik Dr. Burton F. Church, High St. Seje se vršijo 25. dne v mesecu pri John Prijetelj, 411 Depot St.

CONNEAUT, ŠT. 49, CONNEAUT, O.
Predsednik John Kovacevic, 442 Washington St.; tajnik Anton Penko, 448 — 16th St.; blagajnik John Prijatelj, 411 Depot St.; zdravnik Dr. E. S. Wrights, 255 Harbor St. Seje se vršijo prvo sredo v mesecu pri John Prijetelj, 411 Depot St.

NAŠ DOM, ŠT. 50
Predsednik John Požar, 7811 Rosewood Ave.; tajnik Joseph Cergol, 8322 Rosewood Ave.; blagajnik Rudolph Cergol, 9522 Plymouth Ave.; zdravnik Dr. A. J. Perko. Seje se vršijo ob 2 uri popoldne pri Anton Goršku.

WARRENSVILLE, ŠT. 31 WARRENSVILLE, O.
Predsednik Joe Travnik, R. F. D. 3, Box 22; tajnica Mary Dančič, R.F.D. South Miles; blagajničarka Mary Belelich, 4006 E. 88th St., Cleveland, O.; zdravnik Dr. A. J. Perko. Seje se vršijo četrto nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldne na 8322 Rosewood Ave.

EASTERN STAR, ŠT. 51
Predsednik Rudy Zibert, 1218 E. 172nd St.; tajnica Alice Kastelic, 15933 Sarana Rd.; blagajničarka Josephine Bernot, 16001 Holmes Ave.; zdravnik Dr. L. J. Perme. Seje se vršijo prvi petek v mesecu v Slovenian Home, Holmes Ave.

MASSILLION, ŠT. 52, MASSILLION, O.
Predsednik Frank Novak, 1547 Walnut Rd., S. E.; tajnica Mary Butcher, 1531 Walnut Rd., S. E.; blagajnik Ignatz Butcher, 1531 Walnut Rd., S. E.; zdravnik Dr. Daugherty, Lincoln Way East. Seje se vršijo drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne na stanovanju Ignatz Butcher, 1531 Walnut Rd. S. E.

DRŽAVLJAN, ŠT. 33
Predsednik John Strauss, 1064 E. 61st St.; tajnik in blagajnik Anton W. Kmet, 1126 E. 71st St.; zdravnik Dr. Kerm. Seje se vršijo drugo nedeljo v mesecu v Grdinovi dvorani.

DANICA, ŠT. 34
Predsednik Louis Curk, 10105 Prince Ave.; tajnik Max Traven, 11202 Evergreen Ave.; blagajnik Louis Prnjat, 1010 Prince Ave.; zdravnik Dr. A. J. Perko. Seje se vršijo četrto nedeljo v mesecu ob 10. uri dopoldne v S. D. Dvorani.

VALENTIN VODNIK, ŠT. 35
WEST PARK
Predsednik John Komočar, 13612 Sprecher Ave.; tajnik Anton Hosta, 13224 Carrington Ave.; blagajnik Joseph Kozelj, 4886 W. 130th St. Seje se vršijo drugo sredo v mesecu v S. N. Dvorani, W. 130th St.

SV. CECILIA, ŠT. 37
Predsednica Mary Otoničar, 1110 E. 66th St.; tajnica Louise Pišk, 1176 E. 71st St.; Blagajničarka Nettie Zele, 1209 Addison Rd.; zdravnik Dr. Šelškar, Dr. L. J. Perme. Seje se vršijo drugo nedeljo v mesecu ob 9. uri zvečer v S. N. Domu, soba št. 1 (novi poslopje).

SV. CIRIL IN METOD, ŠT. 38
Predsednik John Jartz, 1364 E. 43rd St.; tajnik John Zalar, 1101 E. 63rd St.; blagajnik Anton Paulič, 1075 E. 67th St.; zdravnik Dr. Kerm. Dr. Oman in Dr. Perme. Seje se vršijo drugo nedeljo v mesecu ob 9. uri zvečer v S. N. Domu, soba št. 1 (staro poslopje).

MARTHA WASHINGTON, ŠT. 38
Predsednica Anna Tekavec, 1023 E. 72nd Pl.; tajnica Jane M. Kalsic, 1273 E. 74th St.; blagajničarka Therese Zalokar, 6412 Carl Ave.; zdravnik Dr. Šelškar, Dr. Kerm. Dr. Oman in Dr. Perme. Seje se vršijo drugo nedeljo v mesecu ob 9. uri zvečer v S. N. Domu, soba št. 1 (novi poslopje).

SLOVENIAN YOUNG MEN'S CLUB
ST. 36
Predsednik John Gornik Jr., 6217 St. Clair Ave.; tajnik Joseph Prosek, 6311 St. Clair Ave.; blagajnik Adolph Matcerol, 1150 E. 61st St.; zdravnik Dr. J. M. Šelškar. Seje se vršijo drugi petek v mesecu v sloški dvorani Sv. Vida (staro poslopje).

WOLGA, ŠT. 39, CANTON, O.
Predsednik Anton Baša, 1801 Rosslyn Ave. S. W.; tajnik in blagajnik Joseph Rosa, 1824 Vine Ave. S.W.; zdravnik Dr. G. E. Paolazzi, 115 Cherry Ave. N. E. Seje se vršijo drugo nedeljo v mesecu na 1824 Vine Ave. S. W.

CLAIRWOOD, ŠT. 40
GIRARD, O.
Predsednik Joseph Samskey, 16212 Grovewood Ave.; tajnik Joseph Košek, 6518 Edna Ave.; blagajnik Joseph Boškar, 6615 Edna Ave.; zdravnik Dr. Kerm. Seje se vršijo prvi petek v mesecu v zgodnjem mesecu v Girardu.

DALE, ŠT. 41
Predsednik John Škrub, 1874 Kildeer Ave.; tajnica Angela Matkic, 1874 Westropp Ave.; blagajničarka Pauline Klinec, 1144 E. 168th St.; zdravnik Dr. Perme. Seje se vršijo tretji petek v mesecu v Dalevski dvorani.

COLLINWOODS SLOVENKE, ŠT. 22
Predsednica Rose Planinček, 15408 Holmes Ave.; tajnica Mary Yerman, 663 E. 160th St.; blagajničarka Frances Števet, 15226 Saranac Rd.; zdravnik Dr. Šelškar, Dr. Kerm. Seje se vršijo drugi četrtek v mesecu v S. N. Domu na 80. cesti.

SLOGA, ŠT. 43, NILES, O.
Predsednik John Vičarec, 1800 E. 72nd Pl.; tajnik John Widervol, 1229 Northwood Rd.; blagajnik Anton Widervol, 1364 E. 43rd St.; zdravnik Dr. Šelškar, Dr. Kerm. Seje se vršijo tretji petek v mesecu v S. N. Domu na 80. cesti.

SLOVENSKA BISTRICA, ŠT. 42
GIRARD, O.
Predsednik Frank Gantar, R. D. 1, Box 313; tajnik John Hočevar, 24 Gordon St.; blagajnik Joseph Čestá, 36 Smithsonian St.; zdravnik Dr. R. Williams, cor. in Second Sta. Seje se vršijo drugi četrtek v mesecu v S. N. Domu na 80. cesti.

CLAYWOOD, ŠT. 44
GENEVA, O.
Predsednik John Galich, R. F. D. 3, Geneva; tajnik Anton Debevc, R. F. D. 2, Madison; Blagajnik Frank Gruber, R. F. D. 3, Geneva; zdravnik Dr. Sherwood, Geneva, O. Seje se vršijo drugi četrtek v mesecu v Hartserville Hall.

SLOVENSKI NAPREDNI FARMAR,
ŠT. 44, GENEVA, O.
Predsednik John Galich, R. F. D. 3, Geneva; tajnik Anton Debevc, R. F. D. 2, Madison; Blagajnik Frank Gruber, R. F. D. 3, Geneva; zdravnik Dr. Sherwood, Geneva, O. Seje se vršijo drugi četrtek v mesecu v Hartserville Hall.

Rdeča zastava na univerzitetnem poslopolju

SAMO ZA EN LAS

Spisal GABARIJOU
za "Ameriško Domovino"
A. BABEC.

Obraz starega služabnika se je zjasnil, ko je reklo: "O, gospod odvetnik. Dobrodoši, gospod! Zdaj torej lahko vse povem, kar imam na srcu. Ne, seveda ne mislim, da je gospod Jakob kriv. To je nemogo; To bi bila absurdna misel. Toda, kar verujem, je to: proti njemu je skovana zarota, ki mu hoče napraviti vse te grozote, ki so se zgodile v Valpinsonu."

"Zarota?" je vprašal Folgat. "Kakšna zarota? In zakaj?"

"Oh, saj to je baš, na kar vam ne vem dati odgovor. Vem samo to, da se ne motim in tudi vi bi bili mojih misli, če bi bili navzoči pri zasljevanju, kakor sem bil jaz. Bilo je strašno, go-

spode, in še zdaj se sramujem, da sem mogel samo za trenotek podvomiti v nedolžnost mojega gospoda, ko sem mu svetoval, naj zbeži. Vse se je zarotilo proti njemu. Vsak odgovor, ki ga je dal, se je glasilo kakor pri-

znanje. V Valpinsonu se je zgodil zločin, njega pa so videli, ko je šel tja in prišel spet nazaj po stranskih potih. Tam je bil pod-

taknjen ogenj, na njegovih rokah pa so bili sledovi oglja. Streli so bili izstreljeni, in na mestu, kjer je bil grof Klavdij obstreljen, so našli eno njegova patron. Torej, ali ni to zarota? Kako naj bi vse ste

usodne okoliščine tako precizne ujemale, če ne bi bile vnaprej natančno zasnove? Ubogi go-

sopod Daubigeon je imel solzne oči, in celo pisar Mešinet je bil

popolnoma strt. Gospod Galpin je bil edini, ki se je zdel zadovoljen; nu, pa on je državni pravnik in on je vodil zasljevanje. Da, tak je Galpin, ki je bil prijatelj mojega gospoda, ki je zahajal sem, jedel naš kruh, spal v naših posteljah in lovil na naših lovčiščih. Takrat ni klical drugačje mojega gospoda, kor 'moj dragi Jakob,' 'moj ljubi Boiskoran, in prav nič se ne bi čudil, če bi ga bil lepega dne zaločil, kako snaži čevlje mojega gospodarja. Oh, ti moj ljubi Bog! Da ste ga videli včeraj s kakšno gesto je reklo mojemu gospodu: 'Zdaj nisva več prijatelja!' Malopridnež!"

Baron Šandor je postajal bolj in bolj nestren. Čim je torej Anton za hip premolnil, da priča k savi, je baron dejal:

"Toda zakaj niste prišli takoj k meni ter me obvestili o tem?"

Stari služabnik je skomignil z rameni in dejal:

"Kako sem mogel? Ko je bilo zasljevanje končano, je prei-

čel ta mož, Galpin, vsepovsod pečatiti. Zapečatil je vsa vrata

in vsa okna. Nato mi je reklo,

da izroča hišo in pečate v moje

varstvo, da bom za to plačan, to-

da prav tako poslan tudi v ječo-

če dovolim, da se nepoklicana

roka dotakne pečatov. Toda vse-

eno, gospod, jaz bi bil prišel k

vam, ampak takrat se mi je po-

rodila neka ideja, ob kateri sem

se zgrozil."

Stari baron je nestrenno zace-

petal z noge in rekel:

"Tak pridite že k stvari, pri-

dite k stvari!"

"Bilo je tako: Saj vesta, go-

sopoda, da je tekom zasljevanje

ona puška igrala važno vlogo.

Ta človek, Galpin, jo je natanč-

no pregledal ter vprašal mojega

gospoda, kdaj je zadnjikrat stre-

jal z njo. Gospod je odgovoril,

da menda p e d petimi dnevi.

Nato je Galpin puško odložil, ne

da bi pregledal njene cevi."

"Nu, in?" je vprašal Folgat.

"Nu, gospod, jaz — Anton —

sem baš prejšnji večer očistil in

namazal puško, in —"

"Božja strela," je zaklel ba-

ron, "zakaj niste tega takoj po-

vedali? Če sta cevi čisti, je to

nepobiten dokaz, da je Jakob nedolžen."

Stari služabnik je zmajal z glavo:

"Da, tako bi moral biti, go-

sopod. Ampak — ali veste, da

sta cevi čisti?"

"Oh!"

"Mesto, da bi moja tozadenva izjava gospodu pomagala, bi ga še notri potlačila. Misliš sem si, da predno kaj rečem, si moram biti stvari gotov."

"Da," je reklo Folgat. "Storiši ste prav, ker ste molčali, dobro moj mož, in ne morem vam dovolj zabičiti, da tudi poslej molčite o tem. To dejstvo postane lahko odločilen argument pri obrambi."

"Oh, gospod, jaz znam molčati. Lahko si pa mislite, s kakšnimi občutki sem gledal te pečate, ki so mi branili dostop do puške. Oh, če bi se jih drznil zlomiti!"

"Ubogi mož!"

"To sem mislil že storiti, toda sem se vendar premagal. — Ampak malopridneži, ki so skovali to zaroto proti mojemu gospodu, so vsega zmožni, sem si dejal. Lahko se zgoditi, da se vtihotapijo ponoči sem in zlomijo pečate. Zato sem postavil nekega služabnika na stražo pod okni. Njegovega sina sem postavil na stražo na dvorišču, jaz sam pa sem stražil tukaj, s puško v rokah."

Po kratkem premolku je go-sopod Folgat dejal:

"Moj dragi Anton, nimam besed, da bi mogel ž nimi dovolj pohvaliti vaša dejanja. Vendam nismo še gotovi. Toda, ker nisem še ničesar jedel od snoči, ko sem se odpeljal iz Pariza, in ker slišim, da bije pravkar pol dne —"

Gospod Šandor se je sramoval da ni že prej česa ponudil in se je zdaj vmesal:

"Ah, kako pozabljuv star človek sem! Kako to, da nisem mislil na to? Toda oprostite mi, prosim! Saj vidite, da sem ves zmešan. Anton, s čim nam a lahko postrežete?"

"Naročil bom, naj vam servirajo jajca, kokoš, gnjat —"

"Najboljše bo tisto, kar bo najprej pripravljeno," je reklo mladi odvetnik.

"V četrtek ure bo miza pogrnejna," je odvrnil Anton.

Anton je odšel, da izvrši naroci, baron Šandor pa je povabil gospoda Folgata v drugo sobo

"To dejstvo, zastran puške, ga bo rešilo, kaj ne?" je vprašal.

"Morda," je odvrnil advokat.

Nato sta moža umolknila. Bar-

on je premisljeval o žalosti svoje vnukinje ter prekinjal dan, ko je Jakobu odpril vrata svoje hiše, dočim je odvetnik skrbno pretehtaval to, kar je dozdaj slišal. Iz njune zamišljenosti ju je vzdramil glas Anton, ki je javil:

"Gospoda, miza je pogrnejna."

Kosilo je bilo servirano v obdobjici, in ko sta gospoda sedela, se je postavil Anton s servito v roki poleg njiju, da bi jima stregel, toda baron Šandor je reklo:

"Anton, prinesite še en krožnik in obedujte znamo."

"Oh, gospod," je protestiral sluga, "gospod —"

"Sedite," je reklo baron; "če jeste pozneje, bomo samo po nepotrebni izgubljali čas; sicer pa, tako star služabnik v tej hiši, kakor ste vi, je član rodbine."

"Nu, in?" je vprašal Folgat.

"Nu, gospod, jaz — Anton — je zadebel v lica vsled te izredne časti, ki mu je bila izkazana, zato je vedel, da ta navadno ni preveč familijaren."

"Božja strela," je zaklel ba-

ron, "zakaj niste tega takoj po-

vedali? Če sta cevi čisti, je to

"Torej, pojďmo dalje, m o j dragi Anton," je reklo Folgat. "Prosim vas, povejte mi, kakšne navade je imel gospod Boiskoran, kadar je bil tu."

"Kadar je bil tukaj, gospod, lahko rečem, da sploh ni imel nobenih navad. Semkaj sva prihajala zelo poredkoma, in še takrat vselej samo za malo časa."

"Nič zato; ampak kaj je na vadan počenjal tukaj?"

"Navadno je pozno vstajal, nato se je mnogo izprehajal, dalej je čital, ker gospod je velik prijatelj čtiva ter je prav tako zaverovan v svoje knjige, kakor gospod grof, njegov oče, v svoj porcelan."

"Kdo je navadno prihajal sem na obisk?"

"Gospod Galpin je bil večkrat tu, dalje dr. Seignebos, župnik iz Breše, gospod Senešal in go spod Daubigeon."

"Kako je navadno prebijal svoje večere?"

"Pri gospodu baronu Šandru, ki vam glede tega lahko kaj več pove."

"Drugih sorodnikov ni imel v tem kraju?"

"Ne."

"Ali vam je znano, če je imel kaj ženskih prijateljev?"

"Oh, gospod," je reklo Anton, "vi torej ne veste, da je zaročen z gospodinom Dionizijom?"

Baron Šandor je bil takten in finočute mož, zato je zdaj vstal ter rekel:

"Dovolite, da odidem nekoliko na sveži zrak."

S tem besedami je odšel, ker je dobro vedel, da bi morda Anton v njegovih navzočnosti ne hotel govoriti pred odvetnikom resnice, ki je bila sedaj neobhodno potrebljena.

"To je pameten človek," si je mislil gospod Folgat. Nato je glasno dodal:

"Moj dragi Anton, zdaj sva sama in vi lahko popolnoma odkritosčno govorite. Povejte mi, ali je imel gospod Boiskoran kak priležnico?"

"Ne, gospod."

"Ali je sploh kdaj prej imel kakšno?"

"Nikoli. Morda vam bodo vedali, da je svoječasno nekoliko škilil za neko veliko rdečeloso punc, hčerko nekega mlinarja v sosesčini in da je ta večkrat prihajala v grad, kakor je bilo potrebno — zdaj pod to, z d a j pod ono pretevo. Ampak to je bila samo otročarja. Sicer pa je bilo že pred petimi leti, sedaj pa je tista ženska že tri leta omožena z nekim izdelovalcem košar v Marennesu."

"Ali veste za gotovo to, kar pravite?"

"Tako gotovo, kakor sem govoril, da mi je Anton ime. In tudi vi bili tako gotovi, kakor sem jaz, če bi tako poznali kraj in ljudi, kakor jih poznam jaz. Pred temi ljudmi ni mogoče ničesar skriti. Tukaj nisem videl ničesar, kar bi me spominjalo na Pariz —"

Gospod Folgat je napeto poslušal ter ga prekinil:

"Ah, kaj pa je bilo v Parizu?"

Anton je okleval, potem pa rekel:

"Vidite, gospod, te skrivnosti niso moje skrivnosti, in po prisiagi, ki sem jo prisegel —"

"Kar povejte mi, kar veste, in bodite prepričani, da se gospod Boiskoran ne bo hudoval, če izve, da ste me o vsem obvestili."

Stari služabnik je nekaj časa neodločen molčal, končno pa rekel:

"Moj gospod je imel neko veliko ljubezensko zadevo."

"Kdaj?"

"Ne vem, kdaj. To je bilo še prej, predno sem jaz stopil v njegovo službo. Vse, kar vem, je to, da je moj gospod, samo zato, da se je tam lahko shajal s svojo ljubico, kupil koncem Vinske ulice neko krasno hišo.

ki je stala sredi lepega vrta."

"Ah!"

(Dalej v prihodnjem)

Oglas v "Ameriški Domovini" imajo vedno dober uspeh.

(Dr. Leon Brunčko)

KRIŽI IN TEŽAVE

je Ferdu šel na živce, skoro bolj kakovit zelodec.

"Ti si živahnega, veslega značaja, Pohorje s svojo tihom zaščitljostjo pa je vse prej ko živahnino."

"Pozabljaj, da nisem domačinka na Pohorju."

"Vseeno. Ne motim se, ako trdim, da je bolj prijala tvojim srčanim ušeskom pripovedka tvoje gostiteljice o lepih skalnatih vrščih Pohorja, ki so štreljali v davni preteklosti proti nebu, kakor pa ona turobna povest, s katero nama je postregel Tone. Torej, kako je bilo takrat, ko so še divje koze prevračale koze po omenjenih vrhovih